

TEKOVSKÁ KNIŽNICA V LEVICIACH JUBILUJE

Tekovská knižnica v Leviciach si v roku 2017 pripomína dvojité jubileum - 90. výročie vzniku prvej slovenskej knižnice v Leviciach a 65. výročie otvorenia a sprístupnenia bývalej Okresnej ľudovej, dnes Tekovskej knižnice v Leviciach, širokej verejnosti. Je to príležitosť na prezentáciu historických míľnikov tejto kultúrnej inštitúcie, ktorá zohrala v kultúrnych dejinách nášho mesta a regiónu dôležitú úlohu.

Knižnice v miestnych spolkoch

Vývoj a formovanie bolo ovplyvnené historickými udalosťami a predovšetkým existenciou a fungovaním knižnice v národnostne zmiešanej oblasti. V meste najskôr vznikali maďarské knižnice. Vznik prvej slovenskej knižnice bol zaznamenaný až oveľa neskôr. Podľa dostupných historických prameňov na území mesta už v druhej polovici 19. storočia existovali viaceré súkromné, či spolkové knižnice. Pravdepodobne v roku 1859 vznikla v Leviciach Knižnica Jednoty Kasína, ktorá bola prvou maďarskou verejnou knižnicou. Jej knihovníkom bol Sándor Tóth. Zbierku knižnice tvorilo 1 360 zväzkov zväčša maďarských kníh, ktoré požičiavali výlučne členom a návštevníkom kasína.

Levické kasíno na Kalvínskom námestí (dnes obchodný dom)

Pečiatky prvých levických knižníc

V tom období existovali v meste ďalšie dve spolkové knižnice - Knižnica Čitateľského spolku remeselníkov a Knižnica Katolíckeho kruhu. Knižnicu Čitateľského spolku remeselníkov s počtom kníh 750 spravoval Ján Kováč, ktorý vypožičiaval knihy členom spolku zdarma a ostatným za niekoľko halierov. knižnici Katolíckeho kruhu vypožičiaval knihovník Ladislav Jánoší 1 767 zväzkov bezplatne členom kruhu. V meste tiež pôsobila ďalšia súkromná Výpožičná knižnica Dobrovického, ktorej knižničný fond tvorilo 1350 kníh, ktoré sa vypožičiavali za poplatok. O niečo neskôr vznikla Mestská maďarská verejná knižnica s fondom okolo 5 000 kníh. Po roku 1945 sa maďarská knižnica budovala takmer od začiatku z knižnice kasína, maďarského lýcea a Čitateľského spolku remeselníkov. Viedol ju učiteľ Juhász.

Prvá slovenská knižnica v Leviciach

Prvé známe pramene o vzniku slovenskej knižnice pochádzajú z roku 1927. Slovenská knižnica bola v tom čase na území mesta menšinová. Jej knihovníkom bol pán Hrnčica a po ňom knižnicu viedla učiteľka Gabriela Bažová až do roku 1938. Odvtedy až do oslobodenia v roku 1945 nie sú známe správy o činnosti tejto knižnice. Po roku 1945 sa knižnice ujal učiteľ Koloman Šoško s manželkou. V tom čase bola knižnica otvorená 2 dni v týždni spolu 6 hodín. Do roku 1950 sa každá z týchto knižníc vyvíjala samostatne. Jediným styčným bodom medzi nimi bola slovensko-maďarská čítareň, ktorú spravoval Pavel Huljak.

Dňom 1. septembra 1951 bola zriadená Okresná ľudová knižnica, ktorá vznikla zlúčením slovenskej a maďarskej mestskej knižnice a boli do nej odovzdané knihy štátnej doplnovacej a Okresnej putovnej knižnice. Po spracovaní dvoch samostatných knižničných fondov maďarského (približne 2 000 kn. j.) a slovenského (2 000 - 3 000 kn. j.) a doriešení administratívnych náležitostí bola dňa 2. marca 1952 otvorená a sprístupnená Okresná ľudová knižnica v Leviciach. V rokoch 1951-1961 sa stala jej prvou riaditeľkou Margita Rischaneková. Až do súčasnosti v knižnici pôsobili riaditelia: Zuzana Králiková (1961-1962), Štefan Vojtáš (1962), Jozef Róringer (1962-1980), Oľga Hudecová (1980-1988), Vlasta Kostolányiová (1989-1990), PhDr. Anna Vydrová (1990-1999) a od roku 1999 Mgr. Jana Holubcová. Počas svojej existencie sa knižnica v roku 1965 premenovala na Okresnú knižnicu a v roku 1996 zmenila názov na Tekovská knižnica v Leviciach, ktorý používa dodnes.

Tekovská knižnica má v súčasnosti niekoľko špecializovaných oddelení - oddelenie beletrie (sídliacej na Holubyho ul.), oddelenie odbornej literatúry, oddelenie literatúry pre deti a mládež, hudobný kabinet a regionálne oddelenie (sídliace na Ul. A. Sládkoviča v budove CK Junior) a pobočku na sídlisku Vinohrady v priestoroch Základnej školy na Školskej ulici.

Zdroj: www.kniznicalevice.sk